

Munskydd och andningsskydd

Faktaägare: Vårdhygien Skåne

Datum: 2020-07-15

Godkänt av: Enhetschef medicinska staben

Ersätter: 2020-07-09

Sida: 1 (3)

Munskydd och andningsskydd

Munskydd

Munskydd används:

- Som ett **stänkskydd** för personalen i situationer då det finns risk för stänk av t ex blod, urin, kräkning och luftvägs- eller sårsekret.
- Som skydd mot **droppsmitta** för personalen i situationer då droppsmitta är en känd smittväg, t.ex. vid vård och behandling av patient med misstänkt eller konstaterad influensa.
- För att skydda patienten mot **droppsmitta** vid uppdukning av sterilt material och operativa ingrepp. Munskydd ska bäras av alla som pratar inom armlängds avstånd från det sterila operationsområdet, sterila instrument och vätskor samt vid större såromläggningar. Vid infektionskänslig kirurgi är det lämpligt att all personal på salen bär munskydd.

Munskydd är engångs och kasseras efter varje användning. Vid liten risk för stänk, så som i vårdmoment på vårdavdelning, kan klass II användas. Vid stor risk för stänk mot ansiktet, t ex på operationsavdelning, rekommenderas klass IIR som är vätskeresistent.

Ta på munskydd

- Desinfektera händerna
- Placera munskyddet över näsa, mun och haka
- Kläm åt metallskenan över näsryggen så att munskyddet sitter bra
- Knyt banden bakom huvudet alternativt placera gummibandet bakom huvudet eller runt öronen
- Justera munskyddet så att det sluter tätt runt näsa, mun och haka. Vid behov kan en tillpassare användas för modell med öronband, för bättre passform. Se bild på sista sidan. Tillpassare ytdesinfekteras med tensider efter varje användning.

Ta av munskydd

- Desinfektera händerna
- Knyt upp banden alternativt ta tag i gummibandet utan att ta i munskyddet
- Lyft bort munskyddet från ansiktet genom att ta tag i banden
- Lägg munskyddet i avfallspåsen utan att byta grepp
- Desinfektera händerna

Andningsskydd/FFP3

Andningsskydd med ventil används som skydd för personalen mot **luftburen smitta**:

- Vid vistelse på vård- eller behandlingsrum med patient som har misstänkt eller **konstaterad luftburen smitta**, t ex. lung-/larynxtuberkulos, mässling och andra luftburna infektioner i skyddsklass 3 och 4 (Arbetsmiljöverket).

Munskydd och andningsskydd

Vårdhygien Skåne

vardgivare.skane.se/vardriktlinjer/vardhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

Munskydd och andningsskydd

Faktaägare: Vårdhygien Skåne

Datum: 2020-07-15

Godkänt av: Enhetschef medicinska staben

Ersätter: 2020-07-09

Sida: 2 (3)

- Vid åtgärder som medför risk för aerosolbildning, t ex. skötsel och spolning av dränage och fistlar från tuberkulösa abscesser.
- I vårdssituationer som orsakar risk för aerosolbildning hos patient med misstänkt eller konstaterad influensa. Exempel på vårdssituationer som kan medföra aerosolbildning är, sugning av luftvägar och bronkoskopi
- Vid laserbehandling, för att förhindra inandning av smittsam eller skadlig laserrök.

Andningsskydd med övertäckt ventil används som skydd för personalen mot luftburen smitta och skydd för patienten mot droppsmitta:

- Vid öppna och/eller operativa ingrepp i vävnad med misstänkt eller konstaterad smittsam tuberkulos.

Andningsskyddet är engångs och kasseras efter varje användning. Andningsskyddet har kapacitet att filtrera luft vid högst 8 timmars sammanhängande användning.

Välj andningsskydd som passar ansiktsformen och där läckage inte förekommer. Om ersättningsmodell med öronband används kan en tillpassare behövas för att säkerställa god täthet och passform. Tillpassaren ytdesinfekteras efter varje användning.

Ta på andningsskydd/FFP3

- Desinfektera händerna
- Forma bygel genom att böja den försiktigt på mitten
- Lägg andningsskyddet i den ena handen och vik ut den undre delen för att forma andningsskyddet till en kupa. Vänd andningsskyddet och ta med andra handen tag i banden
- Placera andningsskyddet under hakan, munnen och näsan och dra banden över huvudet
- Placera det undre bandet runt nacken och det övre bandet uppe på huvudet. Justera andningsskyddets övre och undre del så att det sitter bra
- Forma näsbygel efter näsan – använd båda händerna. Se till att andningsskyddet sluter tätt runt näsa, kinder och haka
- Utför läckagetest
  - Andningsskydd med ventil: Kupa båda händerna runt andningsskyddet och dra ett djupt andetag. Om du upptäcker läckage – korrigera näsbygeln, andningsskyddet och banden
  - Andningsskydd med övertäckt ventil/ utan ventil: Kupa båda händerna runt andningsskyddet och andas ut kraftigt. Om du upptäcker läckage – korrigera näsbygeln, andningsskyddet och banden
- Det är mycket viktigt att andningsskyddet sluter tätt mot ansiktet eftersom luften ska filtreras via ventilen. Personer med skägg kan ha svårt att få andningsskydd att sluta tätt vilket kan innebära risk för smitta.

Munskydd och andningsskydd

Vårdhygien Skåne

vardgivare.skane.se/vardriktlinjer/vardhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

Munskydd och andningsskydd

Faktaägare: Vårdhygien Skåne
Godkänt av: Enhetschef medicinska staben

Datum: 2020-07-15
Ersätter: 2020-07-09

Sida: 3 (3)

Ta av andningsskydd/FFP3

- Desinfektera händerna
- Ta tag i gummibanden utan ta i själva andningsskyddet
- Lyft andningsskyddet från ansiktet i banden
- Lägg andningsskyddet i avfallspåsen utan att byta grepp
- Desinfektera händerna

Tillpassare

Om tillpassare används skall denna desinfekteras med ytdesinfektionsmedel med tensider mellan varje användning.

Exempel på tillpassare

Ögonskydd/visir

Vid risk för stänk mot ansiktet ska både munskydd och andningsskydd kompletteras med skyddsglasögon eller visir.

Munskydd och andningsskydd

Vårdhygien Skåne
vardgivare.skane.se/vardriktlinjer/vardhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original